

Lausunto 4.11.2020

Julkishallinnon tarkastajat ry

Lausuntopalvelu.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö

Lausunto kevyemmän tarkastuksen käyttöönottoa valmistelleen työryhmän mietinnöstä

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa lakisääteistä tilintarkastusta kevyemmän tarkastuksen käyttöönottoa valmistelleen työryhmän mietinnöstä. Työryhmän mietintö sisältää hallituksen esityksen muotoon laaditun ja työryhmäkeskustelun pohjana olleen luonnoksen sääntelymalliksi. Työryhmän asettamispäätöksen mukaan esityksen valmistelussa tuli huomioida tavoitteet yritysten hallinnollisen taakan keventämisestä, kustannusten vähentämisestä ja sääntelyn sujuvoittamisesta.

Julkishallinnon tarkastajat ry:n näkemyksen mukaan työryhmän esityksellä ei ole riittävästi kyetty vastaamaan asetettuihin tavoitteisiin. Ehdotetulla tilintarkastuslain muutoksella ei todennäköisesti tulisi saavuttamaan työryhmän tavoitteeksi asetettuja kannatettavia asioita hallinnollisen taakan kevenemisestä, kustannusten vähenemisestä ja sääntelyn sujuvoittamisesta.

Työryhmän jäsenten jättämien eriävien mielipiteiden mukaan yrityksille koituvat kustannukset eivät kokonaisuutena arvioiden ole alenemassa, ja yleisluonteisen tarkastuksen puutteellisen kohteen määrittelyn vuoksi keskeisten sidosryhmien tarpeet jäävät liian vähälle huomiolle. Lisäksi esiin on nostettu huoli siitä, että työryhmän esitys olisi ristiriidassa myös niiden toimenpiteiden kanssa, joilla on pitkällä aikavälillä pyritty vähentämään ja torjumaan harmaata taloutta.

Kuntalain mukaan kunnat vastaavat esimerkiksi sopimuksen perusteella järjestämästään toiminnasta, jonka yksityinen palveluntuottaja tuottaa. Kuntalain kattavuuden vuoksi kuntien ja kuntayhtymien on varmistettava palveluntuottajien toiminnan lainmukaisuus. Kunnat hankkivat palveluja myös mikroyrityksiltä, jolloin kunta toiminnan järjestäjänä on vastuussa toiminnasta aivan samoin kuin itse tuottamastaan toiminnasta. Myös tämän vuoksi on tärkeää, että mikroyritykset kuuluvat jatkossakin lakisääteisen tilintarkastusvelvollisuuden piiriin. Kansantalouden kannalta on tärkeää torjua harmaata taloutta, edistää laillista yritystoimintaa ja lisätä yhteiskunnallista luottamusta. Lakisääteisen ja oikein mitoitettun tilintarkastuksen lisäksi valvovien viranomaisten tulee jatkossakin valvoa yritystoiminnan lainmukaisuutta.

Julkishallinnon tarkastajat ry:n näkemyksen mukaan kevyemmän tilintarkastuksen käyttöönoton mahdollisessa jatkovalmistelussa on otettava huomioon useiden työryhmän jäsenten jättämät eriävät mielipiteet koskien asettamispäätöksen mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Asian valmistelua tulee jatkaa siten, että asettamispäätöksen mukaisesti hallinnollisen taakan keventämisen, kustannusten vähentämisen ja sääntelyjen sujuvoittamisen tavoitteisiin on mahdollista päästä. Lisäksi on kattavasti määritettävä mikro- ja pk-yritysten tilintarkastuksessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan sisältö ja suhde kansainvälisten ISA-tilintarkastusstandardien soveltamiseen. Esitetyn ISRE 2400 -standardin soveltuvuus ko. tarkastukseen on arvioitava eri näkökohdista. Jatkovalmistelussa tulee huolellisesti selkeyttää tilintarkastajan velvollisuus- ja vastuukysymykset, mikäli varmennustoimeksianto koskee pelkästään tilinpäätöstä, ja PRH:n tilintarkastusvalvonnan tulee olla osallisena vastuiden määrittelytyössä.

Julkishallinnon tarkastajat ry (aik. Kuntatarkastajat ry)

Yhdistyksen hallituksen puolesta Virpi Ala-aho, puheenjohtaja, JHTT